

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619010191
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kováčová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4619010191.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kováčovej a členiek senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci proti obžalovanej mladistvej R., pre prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Topoľčany, proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 18. 07. 2019, sp. zn. 2T/45/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. septembra 2019, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o upustení o uloženia súhrnného trestu.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovanej ml. R. K., narodenej XX.XX.XXXX v A. - W., trvale bytom N. B. č. XXX

u k l a d á

podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona s prihliadnutím na poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písmeno l/, písmeno n/ Trestného zákona, zistiac priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písmeno h/ Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona a § 42 odsek 1 Trestného zákona za použitia § 117 odsek 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona sa jej výkon trestu odňatia slobody podmienične odkladá.

Podľa § 119 odsek 1 Trestného zákona sa jej určuje skúšobná doba v trvaní 15 mesiacov.

Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona z r u š u j e s a výrok o treste uložený obžalovanej skorším rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp .zn. 1T/85/2018 zo dňa 16.01.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Topoľčany (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovanú mladistvú R. K. (ďalej aj ako „obžalovaná“) vinnou zo spáchania prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že:

dňa 03.08.2018, v presne nezistenom čase, v mieste trvalého bydliska v N. B. č. XXX, odcudzila z peňaženky svojej starej matky R. K., odloženej v taške v obývačke, platobnú bankomatovú kartu číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX vydanú k účtu, vedenému vo Všeobecnej úverovej banke a.s., a s takto odcudzenou platobnou bankomatovou kartou, poznajúc PIN kód, vykonala v dobe od 03.08.2018 od XX:XX hod. do 06.08.2018 do XX:XX hod. z bankomatov M. v C. na Ul. V. a v OD C. na Ul. M. A. označených B a B celkovo 13 neoprávnených výberov v sume 1 390 eur, čím svojím konaním spôsobila poškodenú R. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. B. XXX škodu vo výške 1 390 eur.

Podľa § 44 Tr. zák. jej upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože pokladal trest uložený obžalovanej rozsudkom Okresného súdu Topoľčany pod sp. zn. 1T/85/2018 zo dňa 16.01.2019 na ochranu spoločnosti a jej nápravu za dostatočný.

Proti tomuto rozsudku, podala ihneď odvolanie prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len prokurátor) čo do výroku o treste v neprospech obžalovanej, ktoré písomne zdôvodnil tak, že sa nestotožňuje s upustením od uloženia súhrnného trestu obžalovanej. Poukázal na oboznámený výpis z evidencie priestupkov, z ktorého vyplynulo, že už v priebehu skúšobnej doby uloženej jej rozsudkom Okresného súdu Topoľčany pod sp. zn. 1T/85/2018 sa dopustila priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého závažnosť bagatelizovala. Okrem toho počas tohto priestupku sa mala dopustiť aj násilného konania voči zasahujúcej hliadke polície, čo je aktuálne riešené orgánmi činnými v trestnom konaní. S poukazom na to konštatoval potrebu uložiť obžalovanej prísnejší trest odňatia slobody s podmieneným odkladom na dlhšiu skúšobnú dobu a vyhodnotiť osobu obžalovanej vo všetkých súvislostiach. Navrhol krajskému súdu, aby podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu I. stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadrila obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu tak, že rozsudok súdu I. stupňa považuje za správny, keďže jediným dôvodom, pre ktorý bolo podané odvolanie, je subjektívne posúdenie doterajšieho spôsobu jej života. Konštatovala, že správne súd I. stupňa vyzdvihol výchovnú stránku trestu a možnosť jej prevýchovy, poukazujúc aj na jej hendikep spočívajúci v rodinných pomeroch, keď bola vychovávaná hluchonemými rodičmi, pričom jej stará matka má isté zábrany pri vedení jej výchovy. Z uvedených dôvodov navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní uviedla, že sa pridrižiava písomne podaného odvolania a s poukazom na účel trestu a prednes obžalovanej na verejnom zasadnutí navrhla zrušiť napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodnúť tak, že obžalovanej bude uložený podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 117 ods. 1 Tr. zák., pri zistení poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., zistiť príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák., trest súhrnný vo výmere 12 mesiacov so skúšobnou dobou vo výmere 18 mesiacov a súčasne navrhla zrušiť podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. výrok o treste uložený obžalovanej Okresným súdom Topoľčany pod sp. zn. 1T/85/2018 zo dňa 16.01.2019, ako aj všetky ďalšie výroky na tento výrok o treste obsahovo nadväzujúce.

Zástupkyňa úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa stotožnila s písomným vyjadrením obhajoby a v konečnom návrhu doporučila obžalovanú spravodlivo posúdiť.

Zákonný zástupca obžalovanej Z. K. a poškodená R. K. sa bližšie k odvolaniu nevyjadrili.

Obhajca obžalovanej navrhol na verejnom zasadnutí odvolanie zamietnuť s poukazom na jeho písomné vyjadrenie a s dôrazom na prevýchovný účel trestu, poukazujúc na to, že rozhodnutie súdu I. stupňa je zákonné a správne.

Obžalovaná na verejnom zasadnutí konštatovala, že je spokojná s rozhodnutím súdu I. stupňa a na otázky predsedníčky senátu uviedla, že opakovanej skúšky sa v auguste tohto roku nezúčastnila a to ani náhradného termínu, v dôsledku čoho opakuje tretí ročník Strednej odbornej školy potravinárskej v C.. Pokiaľ ide o ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, ktoré jej bolo uložené v inom konaní, na toto sa už dlhšiu dobu nedostavila a čo sa týka náhrady škody, túto doposiaľ neuhradila. Navrhla odvolanie prokurátora zamietnuť.

Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - prokurátorom podľa § 317 ods. 1 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Preskúmaním veci neboli zistené iné chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné a preto bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o upustení od uloženia súhrnného trestu podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušiť z dôvodu, že súd I. stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a súčasne považoval upustenie od súhrnného trestu za neprimerané.

Odvolací súd sa výrokom o vine nezaoberal, keďže proti tomuto výroku prokurátor, obžalovaná, jej obhajca, zákonní zástupcovia ani zástupca úradu práce sociálnych vecí a rodiny odvolanie nepodali a ani proti nemu nebolo možné podať odvolanie, pretože súd I. stupňa podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie o vine obžalovanej zo spáchania skutku, ktorý jej bol v obžalobe kladený za vinu. Poukazujúc na vyššie uvedené, nadriadený súd preskúmaval iba výrok o upustení od uloženia súhrnného trestu.

Prokurátor podal odvolanie voči výroku o treste v neprospech obžalovanej, ktorým jej bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, čo považoval za neprimerané, poukazujúc na jej výpis z evidencie priestupkov ako i jej osobu.

Ako bolo zistené z odpisu registra trestov, obžalovaná bola v minulosti 1-krát súdne trestaná pre násilnú trestnú činnosť podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 324 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 1 roka (do 17.01.2020) a súčasne jej bolo uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou (odsúdenie Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 1T/85/2018 zo dňa 16.01.2019).

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že v súvislosti s rozhodovaním o treste, poukazujúc na § 34 ods. 3 a ods. 4 Tr. zák. a § 97 a nasl. Tr. zák. prihliadol najmä na výchovný účel trestu, keďže v prípade obžalovanej sa jedná o mladistvú osobu a trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť, súčasne má viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvej do rodinného a sociálneho prostredia. Poukazujúc na skutočnosť, že obžalovaná nemá ukončené stredoškolské vzdelanie a že do úvahy prichádzalo uloženie súhrnného trestu, považoval postup podľa § 44 Tr. zák. za primeraný a dostatočne zohľadňujúci účel ako i základné zásady ukladania trestov z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie.

S uvedeným konštatovaním súdu I. stupňa a následne s upustením od uloženia súhrnného trestu sa krajský súd nestotožňuje a v tejto súvislosti poukazuje na odvolacie námietky prokurátora. Správne prokurátor zdôraznil, že obžalovaná sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého jej Okresným súdom Topoľčany pod sp. zn. 1T/85/2018 zo dňa 16.01.2019 dopustila dňa 28.06.2019 priestupku verejného pohoršenia podľa § 47 ods. 1 písm. c/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za čo jej bola uložená pokuta vo výške 30,- eur. Okrem toho sa v minulosti dopustila ďalších štyroch priestupkov a to jednak proti majetku ako aj proti občianskemu spolunažívaniu. Súčasne bolo zistené znaleckým dokazovaním znalcom z odboru zdravotníctvo odvetvie psychiatria MUDr. Eduardom Višňovským, že obžalovaná trpí nepsychotickou duševnou chorobou, závislosťou od viacerých psychoaktívnych látok, v dôsledku čoho jej už bolo v inom trestnom konaní uložené protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd prihliadol i na hodnotenie Strednej odbornej školy potravinárskej v C., z ktorého vyplýva, že obžalovaná ako žiačka dosahuje veľmi slabé študijné výsledky, na pol roka ako i na konci školského roka 2019 dokonca neprospeľa, jej dochádzka do školy nebola pravidelná, mala i neospravedlnené hodiny, za čo jej bola znížená známka zo správania na tretí stupeň. Počas štúdia striedala problémové správanie so správaním ústretovým, bola hodnotená ako veľmi náladová a nevypočítateľná a napriek upozorneniam vyučujúcich zvykla reagovať drzo a vulgárne.

Ako je zrejmé aj z výsluchu obžalovanej na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní, obžalovaná sa bez vážnejšieho dôvodu nedostavila na opravnú skúšku, v dôsledku čoho opakuje tretí ročník Strednej

odbornej školy potravinárskej v C. a taktiež nedodríava protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, na ktoré sa od vyhlásenia napadnutého rozsudku nedostavuje. Pokiaľ ide o nárok na náhradu škody, doposiaľ poškodenej peniaze nevrátila a to ani napriek skutočnosti, že v posledných dvoch mesiacoch mala školské prázdniny, počas ktorých si mohla nájsť ako plnoletá brigádu a zarábať.

Poukazujúc na všetky hore uvedené skutočnosti a hodnotenia ako i správanie sa obžalovanej, ktoré nepoukazuje na kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, napriek prijatému vyhláseniu o svojej vine, dospel krajský súd k záveru, že tejto je potrebné sprísniť trest pôvodne jej uložený rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/85/2018 zo dňa 16.01.2019, keďže prichádzalo do úvahy ukladanie súhrnného trestu, keď prejednáváného skutku sa dopustila dňa 03.08.2018, t.j. skôr ako jej bol vyhlásený vyššie citovaný rozsudok Okresného súdu Topoľčany dňa 16.01.2019.

Vzhľadom na uvedené krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie vo výroku o upustení od súhrnného trestu podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že jej uložil súhrnný trest.

Pokiaľ ide o ukladanie trestu, krajský súd ako bolo vyššie uvádzané, zistil u obžalovanej splnené podmienky na uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k odsúdeniu Okresným súdom Topoľčany sp. zn. 1T/85/2018 a preto jej ukladal podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest za trestný čin najprísnejšie trestný v zmysle ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák., t.j. ukladal jej trest podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., za ktorý hrozí trestná sadzba v trvaní 1 až 5 rokov. Keďže sa jedná o osobu mladistvú, pri ukladaní trestu tiež postupoval podľa § 117 ods. 1 Tr. zák. a uvedenú trestnú sadzbu znížil na polovicu, v dôsledku čoho vychádzal z trestnej sadzby 6 mesiacov až 2,5 roka.

Nadriadený súd zistil u obžalovanej poľahčujúce okolnosti uvedené v ustanovení § 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák., keďže sa k spáchanému skutku na hlavnom pojednávaní priznala a jeho spáchanie oľutovala a súčasne aktívne napomáhala súdu vyhlásením o vine v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ktoré súd I. stupňa podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal. Odvolací súd konštatuje, že páchatel nemusí bezpodmienečne napomáhať od začiatku všetkým orgánom činným v trestnom konaní, ktoré sú príslušné na vykonávanie jednotlivých štádií trestného konania, keďže počnúc dňom 01. 01. 2006, kedy nadobudli účinnosť nové trestnoprávne normy, došlo k významnému posilneniu kontradiktórnosti trestného konania, keď prakticky ťažisko dokazovania prešlo na konanie pred súdom, preto má postoj obžalovanej k tomuto dokazovaniu dôležitý význam. S poukazom na to priznal krajský súd obžalovanej aj uvedenú poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. Krajský súd ďalej konštatuje, že poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l/ a § 36 písm. n/ Tr. zák. môžu byť priznané a zohľadnené kumulatívne.

Z prítiažujúcich okolností krajský súd vzhliadol u obžalovanej prítiažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., keďže jej ukladal trest ako trest súhrnný a v dôsledku toho za viac trestných činov.

Z dôvodu prevahy poľahčujúcich okolností následne krajský súd postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. upravil trestnú sadzbu tak, že jej hornú hranicu, t.j. 2,5 roka, znížil o jednu tretinu. Napriek negatívne hodnoteniu osobnosti obžalovanej zo strany školy, jej predchádzajúcemu správaniu, opakovanému páchaní priestupkov, ako i skutočnosti, že prejednáváný skutok je jej už v poradí druhým trestným činom, krajský súd nemal potrebu navýšiť jej pôvodne uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, keďže sa jedná o osobu mladistvú, ktorá nemá ani ukončené stredoškolské vzdelanie a u ktorej je predpoklad nápravy. S poukazom na uvedené považoval krajský súd za vhodnejšie predĺžiť obžalovanej uloženú skúšobnú dobu pôvodným rozsudkom z 12 mesiacov na 15 mesiacov, v dôsledku čoho sa obžalovanej predĺži doba, po ktorú bude musieť preukázať vedenie riadneho života. Takto uložený trest považoval krajský súd za primeraný a spravodlivý, zohľadniac jednak prevýchovný účel trestu, ako i potreby individuálnej a generálnej prevencie.

S poukazom na vyššie uvedené pochybenie súdu I. stupňa, ktorý neprihliadol na všetky potrebné okolnosti dôležité pre rozhodnutie pri ukladaní trestu, čím súčasne uložil neprimeraný trest, resp. upustil od uloženia súhrnného trestu, zrušil krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o upustení od uloženia súhrnného trestu podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanej uložil vyššie uvedený trest, vychádzajúc zo základných zásad pre ukladanie trestov uvedených v § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu

k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, a aby trest zároveň vyjadril morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Súčasne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery odvolací súd prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

S poukazom na vyššie konštatované skutočnosti bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.